GAZETA KRAKOWSKA

No. 77.

W Niedzielę Dnia 25 Września 1808.

Z Wiednia d. 17. Września.

Ogłoszony tu został następuiący patent:

Franciszek Pierwszy, z Bożey łaski Cesarz Austryacki, Król Węgierski, Czeski, Galicyi i Lodomeryi, Arcy Xżę Austryacki, &c. &c. Przez wydany pod d. 20 Sierpnia 1806 patent donieśliśmy wiernym naszym poddanym o położeniu naszego skarbu, i daiąc im poznać mocną naszą i nieodmienną wolą zmnieyszenia znacznie w biegu będących bankocetli, nałożyliśmy nowe podatki, w celu zrobienia znacznego dla ich umorzenia funduszu. Lubo w krotce zobaczyliśmy się w niespodziewaney konieczności zawieszenia użycia tych podatkow do właściwego ich przeznaczenia i oświadczenia przez patent pod d. 29 Października 1806, iż użyliśmy ich tymczasowo do zastąpienia nadzwyczaynych wydatkow, które przez owczesne okoliczności stały się nieodzownemi; czuiemy się iednak bydź obowiązanemi zapewnić uroczyście wiernych poddanych naszych, iż iak skoro te wydatki nie będą potrzebnemi, rzeczone pobory użyte bydź iedynie maią do początkowego ich celu. Ożywieni takiemi uczuciami i postanowiwszy mocno podnieść wartość bankocetlow, oczekuiemy z niecierpliwością chwili, w którey będzie można wszystkiemi dogodnemi sposobami przystąpić i dopiąc tego pożądanego środka. Dla podniesienia iednak nim ta pożądana nadeydzie chwila, ile możności Wiedeńskich bankocetlow, postanowiliśmy podać nowy i niezawodny środek do ich użycia i tym końcem uchwaliliśmy co następnie:

1) Pozwalamy tym, którzy chcą swoie bankocetle zamienić na stały i prowizyą przynoszący maiątek, umieszczać ie za tabularnym zapisem na wszystkich kameralnych dobrach w Czeskich, Niemieckich i Galicyyskich dziedzicznych naszych kraiach.

2) Pożyczaiącemu płacona będzie prowizya po 5 od sta, i nadto zapewnia mu się korzyść, iż kapitał swoy będzie mogł za półrocznem ostrzeżeniem odebrać. Z strony zaś rządu nie będzie mogł bydź kapitał przed dziesięciu laty do odebrania wypowiedziany.

3) Kapitał wolno każdemu umieścić na dobrach, które sobie obierze, iednak przechodzić nie ma tabularyczney wartości lub urzędowego dobr szacunku.

4) Dobra takowe nie mogą bydź inaczey

tylko z intabulowanym na nich długiem sprzedane, tudzież nie będą za nie inne pieniądze przyięte, iak tylko intabulowane obligacye, na których kolwiek bądź dobrach.

5) Do przyymowania kapitałów na dobra i wypłacania od nich prowizyi będą powszystkich prowincyach ustanowione kassy, na wzór depozytowych kass względem dobr prywatnych.

6) Umieszczone tym sposobem na dobrach kapitały, nie maią bydź w żaden sposób na potrzeby kraiowe obrócone, ale iedynie do kassy umorzenia bankocetl w złożone.

Czas umieszczania kapitałów, sposób, formuły obligacyy i wyszczególnienie dóbr służących na hypotekę będą osobnemi okolnikami w każdey prowincyi oznaymione. Spodziewamy się, iż ten środek usunie boiaźń, którą szlachetni od nieiakiego czasu względem bankocetlow rozpuszczaią, i przekonanemi iesteśmy, iż wierni nasi poddani znaydą tu nowy dowód, że uczucia nasze dążyły zawsze i dążą do podniesienia wartości rzeczonych papierów. — Działo się w stolicy naszey Wiedniu d. 14 Września 1808 roku, a panowania naszego w 17tym.

Franciszek.

Aloyzy Hrabia Ugarte, Królewsko-Czeski, Wielki i pierwszy Austryacki Kanclerz.

Jozef Baron Mark.

Jozef Karol Hrabia Dietrichstein.

Z rozkazu J. C. K. Mcj.

Leopold Baron Haan.

Dokończenie o uroczystości koronacyi Nayiaśnieyszey Cesarzowy na Królową Węgierską, w Prezburgu.

Stany królestwa zaproszone zostały na Królewski obiad do redutowey mieyskiey sali. Ku końcu obiadu raczyli się tam udać Nayiaśnieysi Cesarstwo z następcą tronu i wszystkiemi Arcy Xiążętami, gdzie powszechnemi okrzykami: Niech żyią! przyiętemi zostali i spełniano zdrowia całego Nayiaśnieyszego Domu. W wieczor było miasto znowu i liczniey, niżeli pod czas wiazdu, oświecone. Naypiękniey oświecony był prymasowski pałac, ratusz, domy Hrabiego Erdödy, Bathyaniego, Leopolda Palfy, Seniora Palfy, Hrabiego Szapary, Jankowicza, Barona Perenisch i wiele innych pańskich domow; przechadzkę zaś mieyską zdobiło wiele transparentow z napisami i alegoryami. W wielu mieyscach bawiła liczną publiczność wesoła muzyka. Na mieyskiey redutowey sali dany był bal maskowy, a w wielu publicznych mieyscach obchodzono ten pamiętny dzień rozmaitemi zabawami. Nayiaśnieysi Cesarstwo ieździli w wieczor z wszystkiemi Arcy Xiążętami po mieście i oglądali oświecenie i byli od licznie zgromadzonego ludu wszędzie radosnemi okrzykami witanemi. Początek wieczora bardzo był piękny, potem opuścił się deszcz, lecz poźniey wypogodziło się znowu niebo i przez resztę nocy służyła pogoda.

Dzisieysze gazeta dworska donosi pod artykułem z Turcech co następuie:

Publiczna spokoyność nie była od rewolucyi 28 Lipca w Konstantynopolu przerwana i iednego tylko człowieka kosztowała życie, lecz właśnie tego Xcia, którego zamierzyła sobie na tron przywrocić. D. 2 Sierpnia odbywał dywan zwyczaynym sposobem swoie obowiązki. Buntuiąca się tylko załoga w zamkach Dardanellow została zwiniętą i musiała w innych korpusach przyiąć służbę, a strzeżenie Dardanellow powierzone zostało stronnikom Bairaktara. D. 8 Sierpnia odprawiła matka panuiącego teraz Sułtana Machmuda uro-

czysty wiazd do seraiu. Sułtan Mustafa osadzony został w tem samem więzieniu, w którem siedział Selim, a matka iego przeprowadzona iest do starego seraiu.

Dń 11 Sierpnia nastąpiło uroczyste zaprowadzenie W. Sułtana, czyli opasaniego pałaszem proroka w wielkim meczecie w Ejud. Zaraz po wstąpieniu na tron wydał Sułtan Mechmud hatti-szerif, przez który mianował Mustafę Bairaktara W. Wezyrem i zastępcą swey osoby. Urodzony on iest z ubogich rodzicow w Rasgrad, poświęcił się nayprzod rolnictwu potem handlował końmi. W przedostatniey woynie dystengwował się nadzwyczayną odwagą i przytomnością umysłu. Za odebranie chorągwi, którey nosiciel poległ i dostała się w nieprzyiacielskie ręce, i pomimo przeważaiącey siły i odniesionych ran utrzymał ią, pozyskał przydomek Bairaktar i nieograniczone zaufanie swego poprzednika, walecznego Tersanik Oglu, ajana Ruszczuku, którego w wszystkich walkach, a mianowicie przeciw Pasman Oglu dzielnie wspierał, i po nim w roku 1804 na baszostwo Ruszczuku nastąpił.

Większa część stronnikow i ministrow Sułtana Mustafy, a mianowicie członki tayney iego rady i dworzanie iego matki są pościnanemi i głowy ich na widok publiczny na bramie seraiu przybito; wielu także, którzy należeli do złożenia z tronu Selima, wysłano na wygnanie do Scio, Timawa i Brussa. Silihdar aga i Kaimakan Mussa basza zostali tylko na dawnych swych ieszcze urzędach. Dawnego W. Wezyra Celebi Mustafę, mianował Bairaktar saraskierem Ismailowa i naczelnym dowodzcą woysk nad Dunaiem.

Powyższa gazeta dworska umieściła także od granic Hiszpańskich następuiący artykuł:

Francuzkie, Niemieckie i Szwaycarskie pisma zawieraią w sobie rozmaite, ale ani prosto z Hiszpanii, ani urzędowe doniesienia o zaszłych tam na końcu Lipca i do połowy Sierpnia zdarzeniach. — Urzędowe pismo Franc: mowi o znacznych klęskach, które Franc: woyska przez brak talentow swych jenerałów w tym kraiu poniosły. Podług tegoż pisma stały Francuzkie woyska po ustąpieniu z Madrytu w okolicach Burgos. Marsz. Ney miał iuż do Bajony przybydź, dla obięcia obszernego nad woyskiem dowodztwa. Marszałek Jourdan przybył, iak mowią, w tymże celu z Neapolu do Burgos. Krol Jozef ma się w Wittoria znaydować.

Podług przywiedzionych w Monitorze i innych Francuzkich pismach doniesień z Anglii, miał także wybuchnąć bunt w Portugalii, nayprzod w Oporto, potem powszechnie się rozszerzył, i Jenerał Junot, Xżę Abrantu, miał z resztą swoiego woyska wniyśdź do twierdzy S. Juliana, przedsięwziąwszy pierwey z stoiącym zawsze na uyściu Tagu Rossyyskim Admirałem Saniawin potrzebne środki do obrony Lizbony. Wysiadłe przy Rosas, Bilbao i Bidassoa małe korpusy Angielskie, miały się podług Francuzkich pism cofnąć; pierwszy iednak zabrał przeznaczony do Figoneras konwoy.

Francuzkia woyska w Hiszpanii podzielone były w Lipcu na 6 wielkich korpusow. Marszałek Bessieres i Xżę Rovigo (Jenerał Sawary) stał w starey i nowey Kastylii; Jenerał Dupont w Andaluzyi; Marszałek Moncey w Grenadzie, Sewilii i Mureyi; Jenerał Lefebvre w Arragonii; Jenerał Dubeam w w Katalonii. W Sarragosy, która nayprzod była bombardowana, potem szturmem wzięta, miały zayśdź żywe potyczki, w których polegli Jenerałowie Verdier i Lefebvre. Zaszłe w Andaluzyi zdarzenia zniewoliły Marszałka Moncey i Jenerała Frere do cofnienia się do

)2(

Walencyi i Mureyi za Madryt.)

Pomiędzy wielu pismami naczelnikow powstania, czytamy następuiącą odezwę Jenerała Castannbjos do woysk iego po kapitulacyi korpusu Jenerała Dupont:

" Hiszpanie! Jezeli chcecie bydź dobremi żołnierzami, nauczcie się naypierwey szanować nieszczęście. Woyska Francuzkie pod rozkazami walecznego Jenerała Dupont są rozbroione i idą iako jeńcy woienni przez Andaluzyą, dla popłynienia z St. Lucas do Roszefortu, na mocy kapitulacyi, którą do do publiczney podaię wiadomości. Oycowie, którzy macie synow w moim woysku, daycie im wszelką pomoc i wsparcie, iakich tylko od was potrzebować będą. Pamiętaycie, iż podobny los wasze dzieci spotkać może, gdyby (czego Boże niedopuszczay) odwrociło się szczęście oręża naszego, i że na ow czas pragnęlibyście, żeby się ludzko i łagodnie z niemi obchodzono. Ktokolwiek bądź poważyłby się znieważyć Francuza, będzie zaraz do głowney kwatery przyprowadzony, przez sąd woyskowy sądzony i rozstrzelany. Żołnierze moiego woyska! Piście lub każcie pisać do waszych krewnych, iż Francuzi są waleczni, co do osob dobrzy ludzie i zasługunią na wspaniałe się z niemi obeyście. Jeżeli przyszli przeciw nam walczyć, przyszli z rozkazu rządu. Nie można ich winić o obelgi, które nam wyrządzono, ani o hańbę, którą rząd ich chciał nas okryć w oczach Europy i potomności. W Kolmenar d. 27 Lipca 1808.

Franciszek Xaw. de Castanhjos.

W dwoch departamentach Pireneyskich tworzą iak w czasie wszystkich woien przeciw Hiszpanii 6000 strzelcow dla obrony granic.

Nie potwierdziło się dotąd Angielskie doniesienie, iakoby Jenerał J... not żądał kapitulować. Wiele znakomitych familiy Hiszpańskich czynią, iak słychać, przygotowania do wywiezienia się do Ameryki, ieżeliby powstańcy uledz musieli.

Z Peterzburga d. 24. Sierpnia.

Dworska gazeta zawiera znowu cały arkusz dodatku o woiennych zdarzeniach w Finlandyi, których treść następuiąca:

Mocne stanowisko, które nieprzyiaciel zaiął przy wyspie Sando na uyściu Relax, powątpiewać kazało, ażeby mogł bydź bez wielkiey straty stamtąd wyparty. Jenerał naczelny znaiąc ważność tego mieysca, udał się tam w nocy d. 20 Lipca z Jenerałem Suchtelen i czyniącym dzienną służbę Jenerałem porucznikiem Konownizynem.

Naszą flotylę pod dowodztwem Kapitana porucznika, Barona Dodt, zastał w przesmyku pod brzegiem Tawast. Nieprzyiaciel stał między półwyspiem Sando i stałym lądem, środek iego zasłaniała batterya, usypana na wysepce w środku przesmyku o 4 dwunastofuntowych działach, a przesmyki bronione były od 22 armatnych łodzi pod dowodztwem Podpułkownika Jansen. Wyspa Sando była lądowem woyskiem osadzona, które od strony Kimito, a osobliwie tam, gdzie można było wodę przebrnąć, zasiekami i palisadami się obwarowały. Stanowisko to było procz tego ieszcze 20 armatnemi łodziami i 7 galerami pod dowodztwem Kontradmirała Gilldenstiern, który miał naczelne dowodztwo nad całą w tem mieyscu siłą, od wschodniego końca zasłaniane.

Na statku Itt's poczynione zostały rozporządzenia do dzielnego nieprzyiaciela attaku, oparowania uyścia, otworzenia komunikacyi do Abo i osadzenia wyspy Sando. Gdy cała nasza flotyla, 50 licząca statkow, zbliżyła się d. 20 Lipca, rozpoczęła się po-

tężne z dział strzelanie. Trzy razy wprowadzony był nieprzyiaciel w nieład, lecz wracał się zawsze do swego stanowiska i wstrzymywał w wszystkich mieyscach nasz zapęd. Cztery godziny trwała iuż uporczywa bitwa i zaczęto wątpić o wyparciu nieprzyiaciela. Lubo nasza linija wystawiona była na kartaczowy ogień z batteryy, nie przestawały iednak nasze armatne łodzie mężnie na przód postępować. Roskazano zatem uderzyć dzielnie na nieprzyiaciela. Wprowadzony przez to nagłe poruszenie na lewym boku nieprzyiaciel w nieład, widząc procz tego na prawym topiącą się łodź i 10 innych postrzelanych, zaczął się cofać, wlekąc barkasami wiele swoich łodzi. Korzystaiąc z tego nieładu popłynęło śpieszno lewe skrzydło naszey flotyli przeciw tyłowi batteryi, gdy tym czasem była z przodu attakowana. Posiłek, który nieprzyiaciel posłał tey batteryi, nie potrafił wstrzymać bynaymniey naszego nacierania, zwłaszcza, że prawe nasze skrzydło zaczęło łamać lewe nieprzyiacielskie, i kapitan od Minskiego regimentu Skeletow, dowodzący małemi statkami, zaszczepił iuż był na nieprzyiacielskiey reducie Rossyyską banderę. Nieprzyiaciel w tak wielkim znaydował się nieładzie, iż zaprzestał nawet strzelać, i od naszych armatnych łodzi i batteryi Porucznika Demidow tak był rażony, że naciągnął wszystkie żagle i uciekał pod nadbrzeżne swoie batterye. Kiedy nasze statki ścigały nieprzyiacielskie, dwie kompanije naszych strzelcow przebrnęły, albo raczey przepłynęły do wyspy Sando, obeszły palisady i uderzyły na rozproszonych nieprzyiacielskich strzelcow, którzy przestraszeni tak niespodziewaną napaścią, przymuszonemi zostali cofać się; dla zatrzymania zaś cokolwiek nacieraiących na nich naszych strzelcow w kilku mieyscach las zapalili. Nieprzyiaciel dopadłszy do swoich brzegow i wsparty kilku galerami i łodziami i rozpoczął na nowo strzelanie. Nasze atoli w rozprawie będące statki wystrzelały iuż były wszystkie ładunki.

Na tem zdawała się kończyć bitwa; zwycięztwo uwieńczyło nasz oręż, i naczelny jenerał musiał o godzinie 12 do wsi Westanskier powrocić. Lecz w krótce odebrał doniesienie, że nieprzyiaciel obrocił na nowo swoy ogień przeciw przedniey naszey straży, w celu opanowania przesmykow, gdy tym czasem z przeciwney strony wysadził lądowe woyska na wyspę Kimito; oderznął nasze czaty, zbliżył się aż o 300 sążni do głowney naszey kwatery i z iedną kolomną zachodził nam w prawą około gór, dla przecięcia drogi do kościoła Kimito, drugą prosto ku wsi dążył, a trzecią udał się w lewą, dla przecięcia drogi do Sando i oderznięcia będących tam dwoch kompaniy strzelcow od 30go regimentu.

Z powodu tak nagłego pokazania się nieprzyiaciela zgromadzono natychmiast wszystkie będące w poblisko ści woyska. Dowiedziano się oraz, iż nieprzyiaciel wysadził swoie woyska na ląd przy wsi Tortries. Zostawały one pod dowodztwem Pułkownika Pahlen, w liczbie 1200 ludzi i prowadziły 6 dział; lecz nie należały do stoiącey w Jungfersund nieprzyiacielskiey floty, ale składały się z Sztokolmskiey milicyi i części Pomorskiego woyska. Przy tak przeważaiącey nieprzyiaciela sile mieć potrzeba było uwagę, abyśmy nie utracili naszych batteryy, zachowali nasze nadbrzeżne stanowisko i owoce ostatniego zwycięztwa. Uderzono zatem tak dzielnie na nieprzyiaciela, iż zaledwo potrzymawszy się pół godziny, zaczął się pod zasłoną armatnych łodzi na statki cofać, których miał 18. Jenerał Konownizyn kazał z tego powodu bar-

dziey ieszcze natrzeć na nieprzyiaciela, który zupełnie pobity został, i w nieładzie wsiadł na statki, przyczem zabraliśmy przy brzegu wielki statek z cokolwiek żywnością i 50 Szwedow w niewolą.

Tak więc zakończyła się ta krwawa morska i oraz lądowa bitwa, która od godziny 3 po północy aż do 8 w wieczor trwała. Nieprzyiaciel ma bardzo wiele uszkodzonych łodzi, z których iedna z ludem zatonęła, a druga przez barkassę tylko uratowaną została. W zabitych i ranionych utracił, podług wyznania jeńcow, przeszło 1200 ludzi. Pomiędzy zabitemi znayduie się 10 officerow i Podpułkownik Janson, a między ranionemi dowodzca wysiadłych na ląd woysk, Pułkownik Pahlen.

Zdobycz nasza składa się z 2 woiennych bander, które zebrane zostały na placu bitwy, z dwoch zatopionych łodzi, z 4 dwunasto funtowych żelaznych i 6 trzechfuntowych dział z prochownicami. W niewolą zabraliśmy 4 officerow i 180 żołnierzy, z których iednak kilku zaraz na rany umarło, tudzież 120 karabinow, 120 ładownic, 30 pałaszow, 2 bębny, ieden z żywnością i dwa przewozowe bardzo dobrey budowy statki, które iednak z obawy powtornego attaku nie mogąc bydź do naszey flotyli doprowadzone, spalone zostały.

Z naszey strony poległ ieden officer i 120 żołnierzy; ranionemi są: ieden sztabowy officer, 6 niższych officerow i około 200 żołnierzy, pomiędzy któremi 100 ciężko iest ranionych. Armatnych łodzi iest 35 uszkodzonych, z których iednak tego samego dnia 10 iuż naprawionych zostało, a reszta są naprawiane.

D. 22 Lipca głowna kwatera przeniesła się do miasta Abo.

D. 17 zrana uderzył nieprzyiaciel na nowo z wszystkich stron na stanowisko przy Lapferd, wysadziwszy w odnodze Christianstadt pod zasłoną 5 armatnych łodzi na ląd woysko. Trzy godziny trwał ogień nieprzerwanie w wszystkich mieyscach i wszędzie był nieprzyiaciel pokonany, utraciwszy około 100 ludzi w zabitych. Pomiędzy innemi zabraliśmy w niewolą dowodzcę wiosłowey flotyli przy Christianstadt i Kaska, Majora Schemanr. Z naszey strony poległo i iest ranionych około 25 ludzi.

D. 20 Lipca o godzinie 4 zrana zaszła nowa potyczka przy Peilax. Nieprzyiaciel został odparty; strata iego w zabitych i ranionych wynosi do 175 ludzi.

W nocy d. 26 Lipca nadeszło od Wiceadmirała Saryczewa doniesienie, iż d. 21 Lipca przybyła na wysokość Sweaborga nasza żeglowa flota pod dowodztwem Admirała Chanykow.

Z Paryża d. 3 Września.

Onegday polował Nayiaśnieyszy Cesarz na rowninie Gailli niedaleko Wersalu. Potem iadł śniadanie w wielkim Tryanon, i oglądał czynione tam roboty, w towarzystwie Xcia Frioul i P. Fontain, pierwszego swoiego architekta.

Wczoray o godzinie pierwszey odprawiła się rada stanu pod prezydencyą J. C. K. mci.

Wszystkie podarunki przysłane przez Nayiaśnieyszego Imperatora Rossyyskiego J. C. K. Mci złożone zostały w skarbie koronnym, i służyć będą do przyozdobienia rożnych pałacow Cesarskich.

Jeden znaszych dziennikow przywodzi pomiędzy biegaiącemi w stolicy pogłoskami, że Jenerał Dupont przybył do Roszefortu.

Obrazy uczniow ubiegaiących się o nad-

grody w malarstwie, wystawione wczoray zostały nawidok publiczny w sali pałacu nauk wyzwolonych. Wystawiaią one choruiącego Antyocha.

Pracuią teraz nad naprawieniem i upięknieniem zamku w Morfontaine. Arhitekt Celerier kieruie tamteyszemi robotami.

Marszałek Ney przeiechał przez Bordeaux, udaiąc się do woyska w Hiszpanii.

J. C. K. Mość iest nietylko uspokoicielem, ale też dobroczyńcą dawney Wandei. Wyrok Cesarski pod d. 8 Sierpnia w Napoleon, nowem mieście departamentu Wandei, zawiera rozmaite urządzenia dla dobra Wandei, zktórych następuiące przytoczemy: Uwolnione są od podatku domy, które wczasie domowey woyny zniszczone zostały, i które odtąd do r. 1812 wybudowane będą. Właściciele pierwszych 2000 domow odbiorą w nagrodę czwartą część wartości domu, tak iednak, iż rzeczona nagroda nie ma przenosić 800 fr. W rachunku ministra służby Bożey przeznaczona iest summa 300,000 fr. na wystawienie obalonych kościołow i plebaniy w departamencie Wandei. Prace około wystawienia miasta Napoleon i gościńcow maią bydź do 1815 roku ukończone. Na budowle miasta Napoleon przeznaczone są 3 miliony i tyleż na zrobienie gościńcow.

Jnny wyrok Cesarski pod d. 11 Sierpnia nakaznie rożne zakłady i prace w Nancie.

Trzeci nakoniec wyrok tycze się robienia gościńcow w departamencie Sewry, uczynienia spławnemi niektórych rzek, osuszenia bagnisk, prac i urządzeń w miastach Niort, Bressuire i Chatillon. Tak więc podroż Cesarza wszędzie zostawiła ślady dobroczynnych ulepszeń. Myślą teraz nad sposobami iakby na Garonie na przeciwko Bordeaux most wystawić. J. C. K. Mość podpisał na przyspieszenie tego użytecznego przedsięwzięcia 400,000 fr.

W Lyonie zrobiono na wzor wschodnich kraiow doświadczenie z gołębiami. Przywiesiono ich z departamentu Dyle 36 i wypuszczone w Lyonie na Wexlarskim moście. Wyleciały wysoko w gorę, unosiły się długo, iak gdyby myślały w którą udać się stronę, podzieliły się, złączyły się znowu, potem zabrały się ku pólnocy i poleciały do departamentu Dyle.

Nayiaśnieyszy Król Neapolitański przybył w podroży do swoich kraiow d. 25 do Lyonu, a nazaiutrz o godzinie 10 udał się w dalszą podroż.

Z Gothenburga d. 28 *Sierpnia.*

Gazeta Sztokolmska zawiera co następuie z Finlandyi:

Z głowney kwatery Gralsby d. 31. *Lipca.*

Dziś o godzinie 10 zrana udał się J. K. Mość w towarzystwie Jenerała Barona Stedingk i głownego sztabu do obozu woysk pod Jenerałem majorem, Baronem Vegesack. Gdy J. K. Mość obiechał całą liniią, kazał woysku zrobić czworogran, w którym odprawione zostało nabożeństwo i odśpiewano *Te Deum* na podziękowanie Bogu za odniesione nad nieprzyiacielem d. 14 b. m. przy Lapo przez Finlandskie woysko pod Feldmarszałkiem Klingspor korzyści.

Lord Sommerton był d. 23 Lipca Królowi stawiony i znayduie się ieszcze w głowney iego kwaterze.

Kapitan Hope od Angielskiego liniiowego okrętu, przybył d. 9 Sierpnia z listami od Admirała Saumarez do Gothenburga. Dla przyspieszenia swey podroży do Angiii wsiadł na szybko płynący bryg armatny.

Gazety nasze donoszą co następuie:

Z Londynu d. 19. Sierpnia.

" Jesteśmy od wysokiey władzy upoważnionemi (wyraża gazeta Goniec) do oświadczenia, że następuiące przytoczenie iedney z rannych gazet iest nie prawdziwe, to iest: " Ze kanclerz skarbowy uczynił bankowi propozycyą nowey pożyczki, która za zeyściem się w Listopadzie parlamentu ma bydź otworzona, i że dał oraz poznać, iż dla pewnego mocarstwa potrzebnie 5 milionow f. szt.,,

Nasza eskadra pod Sidnejem Smith w Rio-Janeiro składała się d. 12 Czerwca z 6 liniiowych okrętow od 64 do 98 dział i iedney fregaty. Sidney Smith otrzymał od Xcia Regenta pozwolenie używać na przyszłość obok swoiey Brazyliyskiey bandery.

Podług doniesień z Jamaiki pod d. 7. Czerwca zbuntowali się rekruci d. 27 Maja w twierdzy Augosta. Major Darley i Adjutant Elis padli ofiarą ich zaiadłości. Moc woyskowa poskromiła nakoniec buntownikow, rozstrzelawszy natychmiast 14 herszow, a innych uwięziwszy.

Parlament odroczony iest od 14 Sierpnia do 1 Listopada.

D. 14 odpłynął Amerykański pocztowy statek S. Michał, Kapitana Keuyen, z Falmutu do Orientu i Nowegoiorku. Na tym statku znayduie się Amerykański Posłaniec stanu Nourse z listami od Amerykańskiego posła przy naszym dworze do Jenerała Armstrong w Paryżu i do Amerykańskiego rządu.

Turecki poseł miał w niedzielę Audyencyą u Króla w Windsorze.

W Szkocyi bardzo wielką poniesiono szkodę w urodzaiach przez ustawiczne deszcze.

Jenerał Meade popłynął z Madrytu do Madery.

Na wyspie S. Troycy umarło znowu w Czerwcu wiele osob na żółtą gorączkę.

D. 26 Maja spaliła się większa część miasta Falmut w Jamaice z składami towarow.

Niektóre nasze pisma naganiaią mocno P. Baring, iż pod czas niedawney ministeryalney uczty spełniał także zdrowie prezydenta ziednoczonych stanow Ameryki. P. Baring kazał z tego powodu usprawiedliwienie swoie przez druk ogłosić.

Z Jamaiki przybyła do Anglii kupiecka flota 300 żaglow liczna.

D. 16 b. m. kanałowa flota wyszła znowu z Torbay na morze.

Admirał Drury przybył do wschodnich Indyy, gdzie nasz okręt Russel o 74 działach zabrał wschodnio indyyski Duński okręt, na którym znaydować się miało do 800,000 f. szt. gotowych pieniędzy, co zapewne iest przesadzone.

D. 16 były urodziny Xcia Jorku, który 46ty rok zaczęna uroczyście przez iego małżonkę w Oatland obchodzone. Cała Królewska familiia przybyła tam w południe i była od Xcia i Xżny Jorku i Xny Wallii powitana. Xżna Jorku zaprowadziła zaraz Króla i Królową do parku, gdzie 50 sierocińskich dzieci, które ta Xżna każe edukować, przy muzyce iadły obiad. Widok ten bardzo przyiemnie zadziwił Naiaśnieyszych Królestwo. Pod czas małego obiadu siedział Xże Wallii po prawey ręce Króla. O godzinie 6 oddalili się Nayiaśnieysi Królestwo. O godzinie zaś 8 zaczął się formalny obiad na 80 osob. W wieczor dany był bal na 300 osob, &c.

Duński kantor w Serampour opanowany został przez nasze woyska w wschodnich Indyach.

Major Alexander Campbell, który 20 lat służył z chwałą w woysku, został w Irlandyi za zabicie Kapitana Boyd w poiedynku na śmierć skazany. Jak tylko iego małżonka dowiedziała się o wyroku śmierci pobiegła do Dublina. Za przybyciem iey iuż pocztowy statek odszedł był do Londynu. Natychmiast naięła inny statek i pomimo burzy popłynęła do Londynu i podała Królowi prośbę za swoim małżonkiem, który jak się domyślaią otrzyma zapewne przebaczenie.

DODATEK
DO № 77
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 25 Września 1808.

Z Drezna d. 30. Sierpnia.

Wczoray rano wyruszyło 7000 woyska naszego do wytkniętego między Pirna i tuteyszą stolicą obozu. Z przodu na przeciwko niego stoi ku granicom Czeskim inny korpus obozem. Po obu zaś bokach sto[1] jazda.

Wyiazd Króla Saskiego do Warszawy ma między 8 i 12tym Września nastąpić.

Większa część korpusu Neja przebyła przez nasze miasto i okolice przed 8 dniami, a przechodzić ieszcze ma korpus Mortiera.

Z Nowegoiorku d. 1 Lipca.

Podług doniesień z St. Domingo woyska Chrystofa i Petiona biły się z sobą na końcu Maja przez pięć dni ciągle. Skutkiem tey bitwy było, że Chrystof utracił 16 0 ludzi w zabitych i 600 w jeńcach. Uciekł z mieysca boiu, a Petion poszedł w 16,000 ludzi przeciw miastu Cap Francais.

Z Moguncyi d. 5. Września.

Dziś rano przeiechał przez nasze miasto do Metz Marszałek Wiktor, Xżę Beluny. Jenerał Marchand, dowodzący szostym korpusem woyska w niebytności Marszałka Ney, przybył tu przed kilku dniami z częścią swoiego sztabu i ieszcze bawi.

Ponieważ od niejakiego czasu stanęła znaczna liczba woyska w okolicach naszego departamentu, Jenerał Boyer napisał zatem do naszego prefekta list, z którego ten kazał następuiący wypis ogłosić, który służyć będzie za instrukcyą dla prezydentow mieyscowych:

„Wydane są naysurowsze rozkazy, aby zachowana była nayściśleysza karność, szanowano osoby i własność. Uczyniłem officerow odpowiedzialnemi za wszystkie zdrożności, które popełnione bydź mogą. Chciey WPan, Mei Prefekcie, zapowiedzieć wszystkim prezydentom mieyscowym, aby kazali wszystkie oszacować szkody, które mieszkańcom uczynione bydź mogą i przesłali ie WPanu dla mnie ich oddania. Zapewniam WPana, iż będą wynadgrodzone.„

Z Frankfortu d. 6. Września.

Xżę Alexander Wirtemberski przybył tu wczoray.

Donoszą z Wesel, że tabaczka, którą w tem mieście robią i przedaią uwolniona iest od wszelkiego cła; przychodzące do tego miasta kraiowe lub zagraniczne tytunie nie

płacą żadnego cła wychodowego lub wchodnego.

Z Granvillu d. 27 Sierpnia.

Kapitan kupieckiego okrętu z St. Jean de Luz, zabrany przed sześciu tygodniami przez Anglikow i zaprowadzony do Jersey, gdzie powierzony był straży iednego ob-rżysty. Chęc dostania się do oyczyzny podała mu myśl ucieczki. Zaczął częstować swych gospodarzy i dodał do butelki kieliszek soku tytuniowego. Widząc cały dom uspiony, poszedł z 10 letnim synem swoim nad brzeg, postrzegł piękną barkę iednego lorda, którą natychmiast pochwycił, nie zastawszy przy niey nikogo, i miał szczęście odpłynąć bez postrzeżenia. Na statku tym zawinął szczęśliwie wczeray o godzinie 11 zrana do naszego portu. Naypierwsze iego słowa były żądaiące napoiu, gdyż całą noc pracował sam ieden nad kierowaniem statku, nie maiąc z sobą nayzmnieyszey żywności.

Z Bordeaux d. 29 Sierpnia.

Droga do Bajony iest woyskiem artyleryą i wozami z rożnemi rzeczami zaprzątniona. Naczelny kommissarz i prefekci zakupuią dla założenia dla woyska magazynow wiele żywności. Będzie, iak mowią, 5 korpusow utworzonych, ktoremi dowodzić będą Marszałkowie Ney, Lannes, Moncey, Wiktor i Bessieres.

Z Medyolanu d. 28. Sierpnia.

Dwie dywizye naszego woyska, około 12,000 Ludzi wynoszące, odebrały rozkaz do wyruszenia do Francyi, &c.

Z Metz d. 30. Sierpnia.

Badenskie, Nassauskie, Hessendarmstadtskie, &c. woyska, które miały stanąć, iak mowiono, przed naszem miastem obozem, zatrzymały się tylko ieden dzień, i zaraz udały się w dalszą drogę.

Z Kassel d. 8. Września.

Nayiaśnieysi Królestwo mieszkaią znowu z całym dworem od ostatniey niedzieli w zamku Napoleonshöhe, gdzie bywaią także posiedzenia rady stanu. Mowią, że J. K. Mość pojutrze do Osnabruku wyiedzie. Pułkownik Butler, dozorca rewiiow, iuż tam poiechał, dla odprawienia rewii nad stoiącym tam regimentem lekkiey konnicy Królowey i urządzenia kompanii tamteyszych weteranow.

Wielu podlegaiących popisowi młodych ludzi rozumieiąc, iż przez ożenienie uchronią się od woyska, staraią się śpieszno żenić, i zdaie się nawet, że duchowni utrzymuią ich w tym błędzie. Minister sprawiedliwości P. Simeon wydał z tego powodu do wszystkich urzędow i duchownych wszelkiey religii okolnik, w którym między innemi wyraża: "Stosownie do Królewskiego wyroku pod d. 25 Kwietnia r. b. są tylko ci młodzi Westfalczykowie od popisu wyiętemi, którzy pożenili się w pierwszych dniach wspomionego miesiąca, ale nie ci, którzy się po tym czasie żenią. Nie iest wprawdzie zbronno rodzicom ożenić swoie dzieci, kiedy tego widzą potrzebę, iednak wzgląd na to mieć powinni, iż zawczesne ich ożenienie zrobi im tylko kłopot, kiedy los do woyska poyśdź na nich wypadnie, gdyż J. K. Mość nie chce, aby żołnierze mieli przy sobie żony. Duchowni zatem więcey niżeli kto inny powinni młodym ludziom przykładać, aby się z takowych względow z żenieniem wstrzymywali."

Jarmark tuteyszy, który się teraz zakończył, nie odpowiedział nadzieiom, które sobie w początkach czyniono, gdyż nieprzytomność dworu, 'odiazd członkow stanow, &c. odciągnęły wielu kupuiących.

Nowy porządek sądowy iest teraz w druku i będzie od 1go Marca r. przyszłego w całem Królestwie zaprowadzony.

Jenerał dywizyi Morio iedzie iako nadzwyczayny poseł do Neapolu, dla złożenia Nayiaśnieyszemu Królowi Joachimowi życzeń z powodu na tron wstąpienia.

Przechod woysk Francuzkich iuż ustał, w naszem zaś woysku nie ma naymnieyszego poruszenia.

DONIESIENIA.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey czynią wiadomo: że Adam Rakowski dnia 12 Lutego 1799 roku bezdzietny i bez testamentu umarł, i że maiątek nieruchomy zostawił, który iednak w drodze exekucyi na zaspokoienie długow i spłacenie rożnych summ był sprzedany. Sukcessorowie przeto iego z mieysca mieszkania nie znani i za granicą zostaiący, którzy prawo iakie do maiątku rzeczonego mieć rozumieią, iako to: Jan Rakowski, Felicyanna z Rakowskich Lubieiewska, Maciey, Adam i Wincenty Rakowscy, tudzież Rozalia Rakowska Edyktem ninieyszym powtornie wzywaią się: ażeby deklaracyą względem obięcia lub zrzeczenia się dziedzictwa do C. K. Sądow tuteyszych tym pewniey podali; gdyż inaczey podług §. 624 ustawy cywilney Części IIgiey postąpiono będzie. Wreszcie uwiadomieni zostaią: że im zastępca w osobie Adwokata Osławskiego iest tutay ustanowiony, któremu potrzebne do okazania prawa dziedzictwa dowody przesłać maią.

W Krakowie dnia 4. Czerwca 1808.

Jozef de Nikorowicz.

Kannamiller.

Mąkolski.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich.

Elsner.

Z Magistratu C. K. Stoł. Miasta Krakowa ninieyszemi do publiczney podaie się wiadomości, iż na mocy Wysokiego C. K. Gubernialnego dekretu dnia 5 Sierpnia r. b. Nr. 34937 licytacya na dostawienie magistratowi lamp łoiowych od 1go Października 1808 aż do ostatniego Września 1809, tudzież dla wszystkich magistratualnych kancelaryi na całą następuiacą zimę potrzebnych lanych świec łoiowych, na dzień 28 Września r. b. przeznaczona została, do którey licytacyi z tym uwiadomieniem zapraszaią się, że o kondycyach do takiego dostawienia lamp i świec potrzebnych, w kancelaryi W. Konsyliarza, ekonomicznego Referenta Fiały dowiedzieć się będą mogli.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.

Dnia 1 Września 1808.

Gross sekr.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey upominaią Pana Andrzeia Uieyskiego: ażeby do dziedzictwa po Woyciechu Burskim pozostałego z summ i ruchomości składaiącego się zgłosił, i deklaracya względem obięcia dziedzictwa podał, bo inaczey dziedzictwo to z zgłaszaiącemi się sukcessorami będzie pertraktowane, a zaś cząstka iego w Sądzie zachowana zostanie, dopóki on za zmarłego ogłoszonym nie będzie.

W Krakowie d. 1. Sierpnia 1808.

Krzysztof de Rebsamen Viceprezes.

Kannamiller.

Scherauz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.

Martinides.

Sąd Dominikalny wsi Krowodrzy przy Krakowie wszystkim, komu o tym wiedzieć należy ninieyszym Edyktem obwieszcza: — Ponieważ Sąd niniejszy na podniesienie zbiegu wierzycielow do wszystkich dobr ruchomych i nieruchomych zadłużonych małżonkow Jędrzeia i Barbary Nageiow w Krowodrzy znayduiących się zezwolił, przeto każdy, któryby do

zaniesienia na przeciw rzeczonym dopiero dłużnikom sprawiedliwey iakiey pretensyi sądził mieć prawo, powołuie się, ażeby aż do dnia 10 Października r. b. swoią pretensyą w sposobie formalney żałoby przeciw ustanowionemu zastępcy konkursowey massy Jędrzeiowi Spatkowi, do tuteyszego Sądu Dominikalnego podał, i w niey nietylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też prawo, mocą którego w tey lub owey klassie umieszczonym bydź pragnie, okazał; gdyż po upłynieniu wzwyż wspomnionego dnia już więcey słuchanym nie będzie, Ci zaś, którzy swoich pretensyi aż do czasu owego nie podaliby, co się tyczy wszystkiego maiątku wspomnionych dłużnikow w Krowodrzy znayduiących się, bez wyięcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby prawo kompensacyi po sobie mieli, lub chociażby o własną iaką rzecz z tey massy domagali się, lub chociażby ich pretensya na nieruchomych tu w Krowodrzy będących dobrach zadłużonych zapisana była tak dalece, że takowi wierzyciele, gdyby co do massy winni byli, tenże dług mimo prawa kompensacyi, własności lub zastawu, któreby im służyło, zapłacić będą powinni. — Nareszcie wszystkich wierzycielow zapadłych w krydę Jędrzeja i Barbary Nageiow małżonkow ninieyszemi się obwieszcza, iż do obrania administratora maiątku i deputacyi wierzycielow kommissya na dzień 12 Października r. b. wyznaczona iest, w którym dniu ciż o godzinie 9 przed południem w mieyscu tuteyszego Sądu stawić się i podług przepisu § 86 ustawy sądowey zachować się maią.

Dan w Krowodrzy przy Krakowie dnia 31. Sierpnia 1808.

J. Siekierierski Sędzia Dominikalny.

Z Juryzdykcyi Dominikalney wsi Krowodrze.

Roman Hubicki Aktuaryusz.

Z Magistratu C. K. i Stoł. M. Krakowa do publiczney podaie się wiadomości, iż dnia 1. Października r. b. zrana i po południu w zwyczaynych kancelaryi godzinach licytacya zaarendowania C. K. Skarbowego czopowego od wodki, piwa i miodu, kameralney Suchey taxy, tudzież mieyskiey propinacyi od 1 Listopada 1808. aż do ostatniego Października 1809. a pod korzystnemi warunkami nawet na lat 3. w tuteyszym Magistracie przedsięwzięta zostanie, gdzie iednak żadnych od założonych kondycyy przyiętych nie będzie. C na fiskalna Skarbowego czopowego wynosi Siedmdziesiąt dwa tysiące, czterysta czterdzieści i ieden ryń. 57 kr. Mieyskiey propinacyi Czterdzieści pięć tysięcy, dziewięćset dwadzieścia pięć ryń. 35 2/8 kr. Zaś Kameralney Suchey taxy Siedm tysięcy, dziewięćset siedmdziesiąt cztery ryń. 47 2/8 kr. Przeto Licytanci życzący sobie zaarendowania poiedyncze lub razem wspomnionych dochodów, maią się wyżey rzeczonego dnia w godziny przeznaczone w tuteyszym Magistracie znaydować, i 10 procentowym Vadium się zaopatrzyć, gdzie o dalszych do tego potrzebnych kondycyach będą się dowiedzieć mogli.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stoł. Krakowa dnia 17 Września 1808.

Grofs Sekr.

C. K. Jurysdykcya sądownicza Osiecka w Cyrkule Radomskim, każdemu komu o tym wiedzieć należy, wiadomo czyni, iż dla zaspokoienia długu zł. pol. 4 8 wraz z prowizyą od roku 1804 zatrzymaną do massy umarłego Michała Welsinga należącego, tudzież innych kredytorow dom Mikołaia i Kunegundy Z ej wskich własny, w mieście Osieku pod Nrm 13 sytuowany z browarkiem, z Staynianii, placem, ogrodem i wozownią, tudzież z gruntami mieyskiemi do niego należącemi za sommę zł. ryń. 1960 kr. 14 sądownie oszacowany stosownie nawet do ich własnego żądania dnia 12 Października, albo 12 Listopada r. b. w całości, lub częściami, a gdyby w tych dwach terminach bezskutecznie sprzedarz ta dla niedostatku licytantów upłynęła, dnia 12 Grudnia r. b. o godzinie 10 przed południem choć niżey ceny szacunkowey naywięcey daiącemu sprzedany będzie. Chęć tedy licytowania maiących na wyżey wyrażonym mieyscu, dniu i godzinie zaprasza się; wolno każdemu zostawiając akt detaxacyi i kondycye przedaży w Registraturze tuteyszey Jurysdykcyi przeyrzeć. hypotekowani zaś kredytorowie, albo prawo zastawu maiący napomina się, ażeby nie oczekuiąc osobnego pozwu, stosownie do dekretu nadwornego ddto 22go Sierpnia 1797. praw swoich pilnowali, inaczey ani wierzyciela ani kupuiącego patrzyc, tylko satysfakcyi swoiey z reszty summy licytacyi poszukiwać mogą. Dan w Osieku dnia 1go Września 1808

Kern. *Baldini.*

Ex Offo. C. R. Jurisdictionis Osiecensis.

Suszka.